ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับธรรมาภิบาลในการบริหาร

ธนาคารแห่งประเทศไทยสมัย คร.ป๋วย อึึงภากรณ์ และ

คร.ชาริษา วัฒนเกส

ผู้เขียน นางพัชนี โตโพธิ์ไทย

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณอยุธยา

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ระดับธรรมาภิบาลในการบริหาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ในสมัยของ คร.ป้วย อึ๊งภากรณ์ และสมัยของ คร.ธาริษา วัฒนเกส 2) ศึกษาถึงบทบาทของฝ่ายการเมืองต่อการกำหนคนโยบายและการคำเนินนโยบายของธนาคาร แห่งประเทศไทยในสมัยของ คร.ป้วย อึ๊งภากรณ์ และ คร.ธาริษา วัฒนเกส 3) เพื่อศึกษาถึง ผลกระทบที่ได้รับจากการแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองในการบริหารธนาคารแห่งประเทศไทยใน สมัย คร.ป้วย อึ๊งภากรณ์ และ คร.ธาริษา วัฒนเกส การศึกษานี้เป็นการวิจัยเอกสารและการ วิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) ธนาคารแห่งประเทศไทยในยุค คร.ป้วย อึ๊งภากรณ์ และ ในยุคคร.ธาริษา วัฒนเกส ต่างมีระดับธรรมาภิบาลเป็นที่น่าเชื่อถือ อันประกอบไปด้วย ภาระต่อการให้ถูกตรวจสอบ ความ โปร่งใส การบริหารแบบมีส่วนร่วม และปราศจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ อีกทั้งมีกรอบทาง กฎหมายที่ชัดเจนในการควบคุมและกำกับ
- 2) บทบาทของฝ่ายการเมืองต่อการกำหนดนโยบายและการดำเนินนโยบายของ ธนาคารแห่งประเทศไทยในสมัยของ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ แม้ฝ่ายการเมืองจะไม่ได้เข้ามามีบทบาท ต่อการกำหนดนโยบาย และการดำเนินนโยบายอย่างชัดเจน แต่มีการเข้าแทรกแซงธนาคารพาณิชย์ ในลักษณะผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) เช่น การเข้ามามีส่วนในการเป็น กรรมการบริหารของธนาคารพาณิชย์และธุรกิจเอกชนเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ ด้วยกฎหมาย ในสมัย ดร.ธาริษา วัฒนเกส มีการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง เนื่องจากเกิดปัญหา เงินกองทุนระหว่างประเทศไหลเข้ามาโจมตีค่าเงินบาท ปัญหาเงินเฟือที่เกิดจากการขึ้นราคาน้ำมัน

ซึ่งได้แก้ปัญหาด้วยการใช้เครื่องมือทางการเงินที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ตามหลักการที่ถูกต้อง จน เกือบถูกปลดโดยฝ่ายการเมืองมาหลายครั้ง

3) ผลกระทบที่ได้รับจากการแทรกแซงทางการเมืองในการให้รัฐบาลกำหนด นโยบายเพื่อนำไปปฏิบัติอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติได้ ดังเช่นกรณีธนาคารแห่ง ประเทศไทย ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งควรจะเป็นอิสระแต่ยังไม่อาจเป็นอิสระได้ด้วย เหตุที่นักการเมืองในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ผู้มีอำนาจเหนือผู้ว่าการธนาคาร แห่งประเทศไทย จึงมักใช้อำนาจบังคับเอาแก่ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นครั้งคราว เมื่อ นโยบายของผู้ว่าการธนาคารชาติ ซึ่งเป็นนโยบายเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติไปขัดแย้งกับนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังซึ่งเป็นนโยบายของพรรคการเมือง

Independent Study Title A Comparative Analysis of the Level of Good Governance

in the Administration of the Bank of Thailand Under

Dr.Puay Ungphakorn with Dr.Tarisa Watanagase

Author Mrs. Patchanee Topothai

Degree Master of Public Administration

Independent Study Advisor

Associate Professor Siripong Ladayalya Na Ayuthaya

ABSTRACT

This independent study had objectives 1) to analyze the level of good governance in the administration of the Bank of Thailand under Dr. Puay Ungphakorn with Dr. Tarisa Watanagase, 2) to study the roles of politics in the policy formulation and implementation of the Bank of Thailand under Dr. Puay Ungphakorn and Dr. Tarisa Watanagase, and 3) to study the impact of a political intervention in the administration of the Bank of Thailand under Dr. Puay Ungphakorn and Dr. Tarisa Watanagase. This study was a documentary research, of which data was analyzed by content analysis.

The findings could be summarized as shown hereunder.

- 1. The Bank of Thailand under Dr. Puay Ungphakorn and Dr. Tarisa Watanagase had a reliable administration. This reliability could be presented in several ways such as a transparency of management and honesty, a participative management, a free from corruption, an honest working performance, the clear framework on monitoring and controlling.
- 2. According to the role of politics in the policy formulation and implementation of the Bank of Thailand under Dr. Puay Ungphakorn, the politicians did not clearly get involves in the policy formulation and implementation, yet the bank was intervened in form of the conflict of interest. For example, some of them took a post of executives committee in the bank for seeking a private benefit illegally. With the management of Dr. Tarisa Watanagase, various problems such as the replacement of Thai baht by an inflow of international currencies, an inflation, and an increase of gasoline became the pretext of politicians to interfere in the management of the bank.

Although she encountered with both economic crisis and political intervention problem, she could successfully passed all difficulties by the use of monetary instruments.

3. The political intervention in the policy formulation and implementation of the Bank of Thailand caused damage. In practical term, the Bank of Thailand and its management should be independent from the politics but the minister of Finance, a politician who normally had higher position than the governor of the Bank of Thailand, was always imposed his authority to force the governor to accept and follow his policy which gave more opportunity to earn private interests.

